

Пояснювальна записка до рішення міської ради «Про бюджет Охтирської міської територіальної громади на 2024 рік»

Дохідна та видаткова частина бюджету сформована відповідно до Бюджетного кодексу України, з урахуванням особливостей складання розрахунків до проектів місцевих бюджетів на 2024 рік, доведених Міністерством фінансів України.

Показники дохідної частини бюджету громади на 2024 рік розроблено на основі основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України в наступному році із застосуванням норм Бюджетного та Податкового кодексів України з урахуванням прийнятих законодавчих змін.

1. Інформація про стан економічного та соціального розвитку територіальної громади у 2023 році

Промисловість

У 2023 році промисловість громади працювала в умовах продовження повномасштабної російсько-української війни, розв'язаної на території України.

Виробничу діяльність в громаді здійснюють шість підприємств різної форми власності, на яких працює близько 1,6 тис. осіб.

Представлені підприємства добувної галузі (НГВУ «Охтирканафтогаз» ПАТ «Укрнафта»), переробної галузі (ПрАТ «Охтирський пивоварний завод», ДП «Охтирський комбінат хлібопродуктів», ТДВ «Охтирський хлібокомбінат», ТОВ «ОСК»), галузі виробництва та розподілення електроенергії, газу та води (ТОВ «БРОКЕНЕРГІЯ»).

Незважаючи на воєнний стан та близькість до кордону з рф на території громади у звітному періоді розпочало діяльність товариство з обмеженою відповідальністю «ОСК» (перероблення молока, виробництво сиру та масла, сиру кисломолочного, сухої молочної сироватки, сухого молока).

Споживчий ринок

За січень - вересень 2023 року на території громади розпочали роботу 56 об'єктів споживчого ринку, у тому числі 19 магазинів з роздрібною торгівлі непродовольчими товарами загальною торговельною площею 1004,7 кв. метрів, 18 магазинів з роздрібною торгівлі продовольчими товарами загальною торговельною площею 475,6 кв. метрів, 5 магазинів з продажу змішаних товарів загальною торговельною площею 528,8 кв. метрів, 6 об'єктів побутового обслуговування населення, 4 кафе на 46 місць, 4 буфети.

Всього станом на 01.10.2023 на споживчому ринку міста функціонують 399 закладів з роздрібною торгівлі, з них 221 магазин та 7 кіосків з продажу непродовольчих товарів, 109 магазинів та 13 кіосків з продажу продовольчих товарів, 43 магазини та 6 кіосків з продажу змішаних товарів. У місті діють 20 складів-магазинів, 6 фірмових магазинів, 124 об'єкти побутового обслуговування населення, 56 закладів ресторанного господарства на 2952 місця,

На території ринку ПС ОСС «Охтирський ринок» виділені та обладнані 2 торговельні майданчики із металево-тентовими навісами та електричним

освітленням на 178 торгових місць для здійснення торгівлі сільськогосподарською продукцією та продукцією, вирощеною на присадибних ділянках.

На території комунального підприємства «Комунальний ринок» Охтирської міської ради виділені для торгівлі 11 відкритих столів та 35 місць для торгівлі з транспортних засобів продукцією, вирощеною на присадибних ділянках та молодняка птиці та тварин.

Мале підприємництво

Станом на 01.10.2023 зареєстровано 2011 суб'єктів господарювання, з них 1750 фізичних осіб підприємців та 261 юридична особа. За звітний період 2023 року зареєстровано 135 фізичних осіб – підприємців, припинили свою діяльність 110 осіб, зареєстровано юридичних осіб 14, припинили свою діяльність 2 юридичні особи.

З метою забезпечення умов для сталого розвитку бізнесу, вирішення проблемних питань діяльності суб'єктів підприємництва у громаді реалізується Програма розвитку малого і середнього підприємництва на 2021-2023 роки.

Формування взаємодії влади і бізнесу провадиться на засіданнях координаційної ради з питань розвитку підприємництва. З початку року проведено 3 її засідання, на яких розглянуто 10 актуальних питань.

Впровадження державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності здійснюється відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Станом на 01.10.2023 в місті діє 27 регуляторних актів, з яких 20 рішень Охтирської міської ради та 7 – її виконавчого комітету. Переважна більшість регуляторних актів спрямована на правове регулювання господарських відносин щодо встановлення місцевих податків та зборів, впорядкування земельних, орендних відносин, розвитку транспортного обслуговування населення, встановлення тарифів на проїзд міськими автобусними маршрутами, правил дотримання тиші, благоустрою міста та інше.

Заробітна плата

Протягом звітного періоду проводилася робота щодо дотримання суб'єктами господарювання громади мінімальних державних гарантій у оплаті праці та недопущення виникнення заборгованості із виплати заробітної плати.

За даними підприємств Охтирської міської територіальної громади, які звітували до органів статистики, станом на 01.10.2023 заборгованість із виплати заробітної плати склала 2135,4 тис. грн. на ДП «Охтирський комбінат хлібопродуктів» перед 82 працівниками.

Питання про стан погашення заборгованості із виплати заробітної плати на підприємствах Охтирської міської територіальної громади у січні - вересні 2023 року розглядалось на 7 засіданнях тимчасової комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат.

За інформацією ДП «Охтирський комбінат хлібопродуктів» у вересні 2023 року погашено заборгованість із заробітної плати за квітень та частково за травень 2023 року в сумі 885,7 тис. грн.

У липні 2023 року ДП «Охтирський КХП» перевірялось Північно – Східним міжрегіональним управлінням Державної служби з питань праці, за

результатами надано припис, яким зобов'язано ліквідувати заборгованість із заробітної плати у повному обсязі.

Заборгованість із заробітної плати на підприємствах, в установах, організаціях бюджетної сфери відсутня.

Зайнятість населення

За інформацією Охтирської філії Сумського обласного центру зайнятості станом на 01.10.2023 на фіксованому ринку праці перебувало 703 незайнятих громадян. За січень - вересень 2023 року з питань працевлаштування звернулась 461 особа незайнятих громадян, що на 282 менше, ніж за відповідний період 2022 року. За направленням служби зайнятості у січні – вересні 2023 року працевлаштовано 228 осіб, рівень працевлаштування становить 32,4 %.

Впродовж 9 місяців 2023 року 287 роботодавців до Охтирської філії Сумського обласного центру зайнятості подали 816 вакансій для укомплектування штату. Середній розмір оплати праці в розрахунку на одну вакансію становить 7287,30 грн. За сприянням центру зайнятості за 9 місяців 2023 року укомплектовано 640 вакансій для 241 роботодавця.

За 9 місяців 2023 року послугами Охтирської філії Сумського обласного центру зайнятості скористалося 6 учасників бойових дій. Всі отримали статус безробітного, 5 особам призначено виплату допомоги по безробіттю, 1 особу працевлаштовано.

За направленням Охтирської філії Сумського обласного центру зайнятості у січні – вересні 2023 року професійну підготовку проходили 27 безробітних за напрямками: кухар, манікюрник, електрогазозварник, продавець продовольчих товарів, перукар. У звітному періоді 25 осіб закінчили навчання. Станом на 01.10.2023 року отримали ваучери 74 особи.

За 9 місяців 2023 року Охтирською філією Сумського обласного центру зайнятості надано профорієнтаційних послуг 2846 особам, з них 2417 - незайняті громадяни, які звернулись за сприянням у працевлаштуванні, 429 – зайняте населення (учні загальноосвітніх шкіл громади, студенти, інші категорії громадян та зайняті особи, які бажають змінити роботу).

Охорона здоров'я

Заклади охорони здоров'я комунальної власності громади в умовах воєнного стану працювали у режимі підвищеної готовності, забезпечуючи безвідмовне надання медичної допомоги як мешканцям громади, так і внутрішньо переміщеним особам відповідно до умов договорів з медичного обслуговування населення, укладених з Національною службою здоров'я України.

Комунальні некомерційні підприємства міської ради відповідно до програми медичних гарантій станом на 01.10.2023 отримали від Національної служби здоров'я України кошти на загальну суму 107713,63 тис. грн, що становить 74 % від затвердженого річного плану. Кошти були використані для оплати за надані медичні послуги, виплату заробітної плати з нарахуваннями, придбання медикаментів, обладнання та інші видатки.

Для забезпечення функціонування та безперервного надання медичної допомоги населенню з бюджету громади спрямовані кошти на загальну суму 19114,01 тис. грн, у тому числі для КНП ОМР «Охтирська центральна районна лікарня» - 14356,5 тис. грн, КНП ОМР «Охтирський міський центр первинної

медико-санітарної допомоги» - 2710,7 тис. грн, КНП ОМР «Охтирська міська стоматологічна поліклініка» - 2046,8 тис. грн.

За рахунок коштів бюджету громади забезпечено медикаментами за безкоштовними рецептами пільговий контингент населення на суму 1366,1 тис. грн; дитячим харчуванням дітей із малозабезпечених сімей на суму 19,1 тис. грн; спеціальним харчуванням дитину, хвору на фенілкетонурію на суму 80,6 тис. грн.

На забезпечення безкоштовного зубного протезування з числа пільгової категорії громадян протягом січня-вересня 2023 року витрачено 208,54 тис. грн.

З початку року закуплено технічні засоби для дітей та дорослих з інвалідністю на 548,2 тис. грн.

За рахунок надходжень до лікарняної каси медичну допомогу отримала 51 особа на суму 69,9 тис. грн.

З лікарями КНП ОМР «Охтирський міський центр первинної медико-санітарної допомоги» укладено 40519 декларацій.

Розвиток освіти

До галузі «Освіта» належить 23 заклади та установи, що перебувають у підпорядкуванні відділу освіти, як головного розпорядника бюджетних коштів бюджету громади, та включені до мережі розпорядників коштів нижчого рівня - КУ «Інклюзивно-ресурсний центр Охтирської міської ради», КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників Охтирської міської ради Сумської області», 9 дошкільних, 10 загальноосвітніх, позашкільні заклади - Мала академія наук (ОМЦПО-МАН), Охтирська дитячо-юнацька спортивна школа (ДЮСШ).

На час воєнного стану освітній процес у закладах загальної середньої, дошкільної, позашкільної освіти проходить з використанням технологій дистанційного та змішаного навчання.

У дев'яти закладах дошкільної освіти функціонує 51 вікова група, де виховується 868 дітей. На базі ЗДО «Казка» та «Зернятко» створено 7 інклюзивних груп, в яких виховується 21 дитина.

У закладах загальної середньої освіти міста у 193 класах навчається 4893 учні. Середня наповнюваність класів становить 25 учнів. У Сосонській філії Охтирської ЗОШ I-III ступенів імені Б.Д.Антоненка-Давидовича в одному класі-комплекті навчається 5 учнів. Шістнадцять дітей у 2023-2024 навчальному році здобувають освіту за індивідуальними навчальними планами й програмами за формою педагогічного патронажу.

ОМЦПО-МАН працює за шістьма напрямками. У 108 гуртках навчається 1528 дітей. На базі закладу працює чотири творчих колективи, яким присвоєно звання «Народний колектив», «Зразковий колектив».

Охтирська дитячо-юнацька спортивна школа має 10 відділень, де у 57 спортивних секціях навчається 636 дітей.

Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр Охтирської міської ради» проводить комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, надає психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги та забезпечує системний та кваліфікований супровід дитини з особливими освітніми потребами.

КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників Охтирської міської ради Сумської області» сприяє професійному розвитку педагогічних працівників, їх консультування та психологічну підтримку.

З метою належного функціонування закладів освіти враховуючі пріоритетність та нагальність потреби у звітному періоді проведено поточний ремонт даху ЗОШ І-ІІІ ст. № 3, ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Б.Д.Антоненка-Давидовича, ЗДО «Веселка», «Ластівка», «Росинка». Поточний ремонт внутрішніх тепло-, водо-, електромереж (ЗДО «Зернятко», «Калинка», ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Б.Д.Антоненка-Давидовича, ДЮСШ).

Виконувались заходи з енергозбереження в частині заміни енергозберігаючих вікон, дверей, утеплення фасаду (ЗОШ І-ІІІ ст. №1, ЗОШ І-ІІІ ст. №2, ЗОШ І-ІІІ ст. №3, ЗОШ І-ІІІ ст. №4, ЗОШ І-ІІІ ст. № 5, ЗОШ І-ІІІ ст. ім. Б.Д.Антоненка-Давидовича, ЗДО «Сонечко», «Росинка», «Казка», «Веселка», ДЮСШ, ОМЦПО-МАН).

Здійснювались роботи з поточного ремонту майстерні ЗОШ І-ІІІ ст. №1, коридору початкової школи І-ІІІ ст. ім. Б.Д.Антоненка-Давидовича, сходового прольоту та локальної мережі Інтернет ЗОШ І-ІІІ ст. № 5, заміни насосів в котельні ЗОШ І-ІІІ ст. № 8.

Для забезпечення безперебійної роботи котелень та належного функціонування найпростіших укриттів, «Пунктів Незламності» проведено роботи з підключення закладів освіти до джерел резервного живлення.

Культура

На території громади функціонує 11 закладів культури, у тому числі краєзнавчий музей, 3 клубних заклади, 5 бібліотек та 2 початкові мистецькі школи.

Контингент учнів в Охтирській дитячій музичній школі імені П.С. Білинника становить 459 осіб, в Охтирській дитячій художній школі імені Т. Г. Шевченка – 243 учні. Згідно із Законом України «Про позашкільну освіту» 103 учні навчаються безкоштовно.

КЗ «Охтирська публічна бібліотека» впродовж січня – вересня 2023 року надано послуги більше 5000 читачам, книговидача склала 77094 книг.

У бібліотеках міста працюють клуби за інтересами: «Городник», «Квітучий сад», «GoodMood» (гарний настрій), «Український клуб», «Будьмо здорові».

За ініціативи Охтирської міської організації Товариства Червоного Хреста України, завдяки програмі BRAVO реалізується проєкт по створенню культурного креативного простору «Фабрика добра та відпочинку».

Працівниками комунального закладу «Охтирський міський краєзнавчий музей» влаштовано 6 виставок (315 осіб) у тимчасовому приміщенні музею.

Проведено 30 масових заходів (824 особи), 15 краєзнавчих заходів в режимі онлайн (515 осіб). Працівники музею взяли участь та виступили у 31 масових заходах за межами музею (14142 особи).

Продовжено роботу з Міжнародними грантовими програмами UkrainianHeritageCrisisSpecialist, WorldMonumentsFund та робота в міжнародному проєкті «Мережі пам'яті».

У комунальному закладі «Охтирський міський центр культури і дозвілля «Кнежа» діє 13 гуртків художньої самодіяльності та 1 любителське об'єднання, з них 3 колективи мають звання «народний аматорський», ще 3 –

звання «зразковий». Попри воєнний стан працівниками комунального закладу «Охтирський міський центр культури і дозвілля «Кнежа» у звітному періоді проведено 49 різноманітних заходів.

Впродовж січня – вересня 2023 року здійснювалася виплата щомісячної стипендії міської ради 4 творчим особистостям та 11 талановитим учням мистецьких шкіл.

2. Загальна характеристика бюджету громади

Доходна та видаткова частина бюджету сформована відповідно до Бюджетного кодексу України, з урахуванням особливостей складання проектів місцевих бюджетів на 2024 рік, доведених Міністерством фінансів України листами від 16.08.2023 № 05110-08-6/22354 «Про особливості складання місцевих бюджетів на 2024 рік» та від 19.09.2023 №05110-08-6/25507 «Про схвалення Урядом проекту Державного бюджету України на 2024 рік» та враховує:

Обсяг доходів та видатків бюджету Охтирської міської територіальної громади на 2024 рік становить 401 598,4 тис.гривень, з них загальний фонд – 395 703,2 тис.гривень, спеціальний фонд – 5 895,2 тис.гривень.

3. Оцінка доходів з урахуванням втрат на 2024 рік

Доходна частина загального фонду бюджету Охтирської міської територіальної громади, що обрахована на суму 395 703,2 тис.гривень, складається з доходів (без урахування трансфертів) – 291 665,8 тис.гривень та офіційних трансфертів – 104 037,4 тис.гривень.

Власні доходи передбачається отримати із зменшенням на 22,0% до очікуваних надходжень в 2023 році.

Бюджетоутворюючий платіж загального фонду (62.9% у власних доходах) - **податок на доходи фізичних осіб**, передбачено отримати на суму 183513,8 тис.гривень. Даний податок включає 3 види надходжень:

* найбільший з них – податок на доходи фізичних осіб найманих працівників (ККДБ 11010100) заплановано в сумі 177040,8 тис.гривень, обраховано із зростанням на 8,0% з урахуванням даних, що отримані від 35-ти найбільших промислових підприємств відповідно до запитів, надісланих на виконання рішення виконкому від 25.08.2023 №150 «Про підготовку проекту бюджету Охтирської міської територіальної громади на 2024 рік».

* податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку інших, ніж заробітна плата (ККДБ 11010400), визначено в сумі 3620,3 тис.гривень. В порівнянні з очікуваними надходженнями 2023 року зростання заплановано на 9,7%, на рівні індексу споживчих цін /грудень 2024 року до грудня 2023 року/. Іншими доходами є доходи за оренду приміщення, автотранспорту, за надання транспортних послуг, дивіденди, послуги за договорами ЦПХ, профспілкові виплати.

* податок на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування (ККДБ 11010500) планується на суму 2852,7 тис.гривень із зростанням на 9,7% до очікуваних надходжень 2023 року.

На 2024 рік продовжено дію тимчасової норми щодо підвищеного (64%) нормативу зарахування податку на доходи фізичних осіб, з них 4% даного

податку зобов'язано направити на проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ. Дана норма передбачена статтею 42 Закону України від 09.11.2023 № 3460-IX «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

Податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами (ККДБ 11010200) в 2024 році не надходитиме до місцевих бюджетів згідно з Законом України від 08.11.2023 № 3428-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України».

Податок на прибуток підприємств (ККДБ 11020200) **та частину чистого прибутку** (доходу) (ККДБ 21010300) в розмірі 20,0% сплачують підприємства комунальної власності згідно з рішенням Охтирської міської ради від 25.05.2019 № 1613-МР. Прогнозується надходження вказаних платежів на загальну суму 176,0 тис.гривень відповідно до фінансових планів підприємств на 2024 рік. Надходження в розрізі комунальних підприємств:

(тис.гривень)							
Найменування податку	КПШХ «Мрія»	КП «Благо-устрій»	КП «ТРК «Охтирка»	КП «БТІ та АПР»	ДП «МБТІ» КП «БТІ та АПР»	КП «Комунальний ринок»	Разом
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	79,2	1,3	1,8	7,7	2,0	0,1	92,1
Частина чистого прибутку (доходу), що відраховується до бюджету	72,2	1,2	1,6	7,0	1,8	0,1	83,9

Рентна плата за використання інших природних ресурсів надходить:

* за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування (ККДБ 13010100), заплановано в сумі 244,8 тис.гривень відповідно до прогнозного обсягу, наданого контролюючим органом - Головним управлінням Державної податкової служби у Сумській області. Планові надходження більше в порівнянні з очікуваними надходженнями поточного року на 12,7%;

* за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування) (ККДБ 13010200), заплановано в сумі 258,8 тис.гривень згідно з розрахунком ГУ ДПС у Сумській області, що більше очікуваних надходжень в 2023 році на 3,3%;

* рентна плата за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення (використання водних ресурсів) (ККДБ 13030100). Заплановано надходження рентної плати по даному коду надходжень згідно з розрахунками ГУ ДПС у Сумській області на суму 40,7 тис.гривень, що більше очікуваних надходжень поточного року на 4,4%.

Акцизний податок обраховано на суму 30383,9 тис.гривень (питома вага – 10,4%), з них:

- **акцизний податок** з виробленого та ввезеного палива (ККДБ 14021900 та 14031900) заплановано на суму 14301,5 тис.гривень із збільшенням на 20% до очікуваних надходжень в поточному році з урахуванням макропоказника Міністерства фінансів України.

- **акцизний податок** з реалізації алкогольних напоїв та тютюнових виробів (ККДБ 14040000) заплановано в сумі 16082,4 тис.гривень із зростанням на 9,7% - на рівні індексу споживчих цін за розрахунками Міністерства фінансів України.

Податок на нерухоме майно на 2024 рік передбачено в сумі 5062,4 тис.гривень. Розрахунок надходжень виконано контролюючим органом – Головним управлінням Державної податкової служби у Сумській області.

По **платі за землю** заплановано отримати 19818,1 тис.гривень Розрахунок надходжень виконано на підставі очікуваних надходжень в поточному році та:

* зростання по земельному податку з юридичних осіб на 7,1% згідно з розрахунками Міністерства фінансів України при прогнозуванні доходів місцевих бюджетів на 2024 рік;

* зростання на 10,3% по орендній платі з юридичних осіб з урахуванням укладення в 2023 році договорів по нововідведених земельних ділянках по 5-ти орендарях;

* по земельному податку з фізичних осіб заплановано кошти згідно даних Головного управління Державної податкової служби у Сумській області. Очікується зменшення на 6,2%, так як в 2023 році проведено нарахування та сплата за 2022 та 2023 роки;

* по орендній платі з фізичних осіб зростання на 8,7% з урахуванням укладення в 2023 році договорів по нововідведених земельних ділянках по 2-х орендарях.

Розрахунок надходжень плати за землю:

(тис.гривень)					
Найменування податку	ККДБ	Факт станом на 01.11.2023	Очікуване 2023 року	Бюджет 2024 року	% росту
Земельний податок з юридичних осіб	18010500	1373,3	1628,9	1744,6	7,1%
Орендна плата з юридичних осіб	18010600	9529,0	11775,7	12990,5	10,3%
Земельний податок з фізичних осіб	18010700	270,3	320,0	300,0	-6,2%
Орендна плата з фізичних осіб	18010900	3478,3	4400,6	4783,0	8,7%
Разом:		14650,9	18125,2	19818,1	9,3%

Транспортний податок з фізичних осіб заплановано на суму 50,0 тис.гривень за розрахунками контролюючого органу – Головного управління Державної податкової служби у Сумській області, що менше на 4% в порівнянні з очікуваними надходженнями поточного року.

Туристичний збір з юридичних та фізичних осіб планується отримати в сумі 11,5 тис.гривень згідно прогнозу ГУ ДПС у Сумській області, що на 10,2% менше очікуваних надходжень 2023 року.

Єдиний податок є другим за обсягом надходжень в доходах загального фонду (питома вага 11,4%), заплановано отримати на суму 33311,5 тис.гривень, в тому числі:

*єдиний податок з юридичних осіб визначено на підставі очікуваних надходжень 2023 року на суму 3706,1 тис.гривень. Для обрахунку надходжень 2024 року зазначений обсяг зменшено на суму сплати в поточному році по 2-х платниках, які з 1 квітня 2022 року на період до 1 серпня 2023 року перейшли із загальної системи оподаткування на спрощену систему оподаткування зі сплатою єдиного податку за ставкою 2% відповідно до особливостей оподаткування, встановлених пунктом 9 підрозділу 8 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України. До очікуваних надходжень 2023 року застосовано відсоток зростання – 9,7% на рівні індексу споживчих цін за розрахунками Міністерства фінансів України. Прогноз надходжень єдиного податку з юридичних осіб в 2024 році складає 3632,6 тис.гривень, що менше очікуваних надходжень поточного року на 3,4%;

*єдиний податок з фізичних осіб визначено з урахуванням очікуваних надходжень в поточному році, зростання розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб для платників 1 групи (на 12,8%), розміру мінімальної заробітної плати з 01.01.2024 для платників 2 групи (на 6,0%). Платникам 3 групи заплановано зростання на 9,7%.

Розрахунок надходжень єдиного податку з фізичних осіб:

Групи платників єдиного податку	Факт станом на 01.11.2023	Очікуване 2023 року	(тис.гривень)	
			Бюджет 2024 року	% росту
1 група	634,3	734,3	828,8	12,8
2 група	6105,5	7326,6	7766,2	6,0
3 група	15872,4	19000,8	20843,9	9,7
Разом:	22612,2	27061,7	29438,9	8,8

* єдиний податок з сільгоспвиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків, заплановано на суму 240,0 тис.гривень, із збільшенням на 7,1% до очікуваних надходжень в 2023 році.

Динаміка надходжень єдиного податку:

(тис.гривень)

Найменування податку	ККДБ	Факт станом на 01.11.2023	Очікуване 2023 року	Бюджет 2024 року	% росту
Єдиний податок з юридичних осіб	18050300	3201,2	3760,1	3632,6	-3,4
Єдиний податок з фізичних осіб	18050400	22612,2	27061,7	29438,9	8,8
Єдиний податок з сільгоспвиробників	18050500	209,7	225,7	240,0	6,3
Разом:	18050000	26023,1	31047,5	33311,5	7,3

Всього по єдиному податку на 2024 рік заплановано зростання на 7,3% до очікуваних надходжень 2023 року.

Адміністративні штрафи, що накладаються адміністративною комісією, яка утворена виконавчим комітетом Охтирської міської ради (ККДБ 21081100), заплановано на суму 27,8 тис.гривень, більше в порівнянні з очікуваними надходженнями 2023 року на 10%.

Плата за надання **адміністративних послуг** (ККДБ 22010000) передбачається на суму 3950,0 тис.гривень із зростанням на 12,8% до очікуваних надходжень поточного року (рівень збільшення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб). До адміністративних послуг належать: оформлення та видача паспорта громадянина України та для виїзду за кордон, реєстрація права власності на земельні ділянки, надання відомостей з державного земельного кадастру, плата за ліцензії на певні види господарської діяльності, що видаються виконавчими органами місцевих рад; адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань; адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно.

Державне мито (ККДБ 22090000) заплановано в сумі 495,6 тис.гривень із зростанням на 12,8% до очікуваних надходжень поточного року.

Надходження від **орендної плати** за користуванням майном, що перебуває в комунальній власності (ККДБ 22080400), заплановано на суму 11173,5 тис.гривень, з них:

* від 5-ти цілісних майнових комплексів: - 11161,5 тис.гривень;

* за оренду нежитлових приміщень згідно акту перевірки Держаудитслужби в Сумській області в 2021 році.

Інші надходження (ККДБ 24060300) заплановано на суму 370,1 тис.гривень, в тому числі:

* плата за місце розташування тимчасових споруд – 154,1 тис.гривень;

* збитки згідно акту перевірки Держаудитслужби в Сумській області в 2021 році - 66,0 тис.гривень;

*розрахункове повернення від бюджетних установ фінансування минулих років - 150,0 тис.гривень.

Кошти за шкоду, що заподіяна **на земельних ділянках** державної та комунальної власності, які не надані у користування та не передані у власність, внаслідок їх самовільного зайняття, використання не за цільовим призначенням (ККДБ 24062200) на 2024 рік заплановано на суму 683,5 тис.гривень. Обсяг коштів визначено по 9-ти фізичних особах, що використовують земельні ділянки без правовстановлюючих документів, виконавчі листи про стягнення

боргу по яких знаходяться на виконанні у Охтирському відділі державної виконавчої служби.

Всього власні доходи загального фонду заплановано на суму 291665,8 тис.гривень, що менше очікуваних надходжень 2023 року на 22,0%.

Офіційних трансфертів загального фонду передбачено на суму 104037,4 тис.гривень:

- додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації – 5680,5 тис.гривень;

- освітня субвенція з державного бюджету – 95862,0 тис.гривень, більше в порівнянні з 2023 роком на 8,8%;

- субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції – 2091,8 тис.гривень, на рівні 2023 року;

- інші субвенції з місцевого бюджету – 368,5 тис.гривень;

- субвенція з місцевого бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 34,6 тис.гривень.

Фактор, що вплинув на зменшення власних доходів у 2024 році:

- * податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами (ККДБ 11010200) в 2024 році не надходитиме до місцевих бюджетів згідно з Законом України від 08.11.2023 № 3428-ІХ «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу». В 2023 році зараховано даного податку на суму 115412,2 тис.гривень.

По бюджету громади в 2024 році будуть **втрати загального фонду** внаслідок надання пільг комунальним підприємствам Охтирської міської ради. До таких податків належать:

- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений юридичними особами, які є власниками нежитлової нерухомості. Пільги передбачено рішенням Охтирської міської ради від 25.06.2021 № 367-МР «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки». Втрати становитимуть в 2024 році 9,5 тис.гривень з урахуванням мінімальної заробітної плати з 01.01.2024;

- земельний податок, пільги встановлено рішенням Охтирської міської ради від 25.06.2020 № 2005-МР «Про встановлення ставок земельного податку на території Охтирської міської об'єднаної територіальної громади». Втрати становитимуть в 2024 році 31,6 тис.гривень.

Разом сума втрат загального фонду бюджету громади в 2024 році становить 41,1 тис.гривень.

Обсяг надходжень спеціального фонду бюджету громади на 2024 рік заплановано в сумі 5895,2 тис.гривень.

Основна складова спеціального фонду - власні надходження бюджетних установ – 5481,3 тис.гривень. Використовуються такі надходження бюджетними установами на покриття витрат, пов'язаних з організацією та наданням платних послуг, на утримання, облаштування, ремонт та придбання майна бюджетних установ, на покриття витрат, пов'язаних з організацією збирання та транспортування відходів та брухту на приймальні пункти.

Найбільші надходження плануються по відділу освіти (батьківська плата за харчування дітей в школах та дитсадках, надання в оренду майна та кошти від реалізації майна) – 4158,4 тис.гривень, по відділу культури та туризму (плата за навчання в школах естетичного виховання та гуртках) – 853,4 тис.гривень.

Власні надходження бюджетних установ:

(тис.гривень)

Найменування надходжень та ККДБ	Головний розпорядник				Разом
	Відділ освіти	Відділ культури та туризму	УКБ та ЖКГ	УСЗН	
Плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю(25010100)	4051,2	853,4		48,0	4952,6
Плата за оренду майна бюджетних установ (25010300)	57,6		405,0	16,5	479,1
Надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна) (25010400)	49,6				49,6
Разом (ККДБ 25000000)	4158,4	853,4	405,0	64,5	5481,3

Власні надходження бюджетних установ на 2024 рік заплановано більше очікуваних поточного року на 57,7%. Вплинуло прогнозоване збільшення обсягу платних послуг, що надаються бюджетними установами.

Динаміка власних надходжень бюджетних установ:

(тис.гривень)

Найменування надходжень та ККДБ	Очікувані в 2023 році	Бюджет 2024 року	% росту
Плата за послуги, що надаються бюджетними установами (ККДБ 25010100)	3056,0	4952,6	+62,0%
Плата за оренду майна бюджетних установ, що здійснюється відповідно до Закону України 'Про оренду державного та комунального майна' (ККДБ 25010300)	343,0	479,1	+39,6%
Надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна) (ККДБ 25010400)	76,0	49,6	-34,7%
Разом	3475,0	5481,3	+57,7%

Надходження екологічного податку, що спрямовується на природоохоронні заходи, заплановано в сумі 184,1 тис.гривень з урахуванням

прогнозу контролюючого органу - Головного управління Державної податкової служби у Сумській області.

До цільового фонду Охтирської міської ради передбачаються надходження на суму 29,8 тис.гривень – плата за тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів згідно з чинними в 2024 році договорами. Використовуються кошти на проведення заходів з ініціативи міської ради, виконавчого комітету та інших виконавчих органів ради або за їх участю.

Також до цільового фонду заплановано надходження в сумі 200,0 тис.гривень. Це кошти пайової участі суб'єктів господарювання та фізичних осіб у виставково-ярмаркових заходах, організатором яких є КП «Комунальний ринок». Кошти підлягають використанню на благоустрій визначених місць ярмаркової торгівлі Охтирської МТГ у відповідності до рішення виконавчого комітету Охтирської міської ради від 21.09.2023 №172 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Охтирської міської ради від 16.02.2022 №18 «Про затвердження порядку організації виставково-ярмаркових заходів на території Охтирської міської територіальної громади».

Офіційні трансферти по спеціальному фонду не передбачено.

Всього доходи загального та спеціального фонду з урахуванням офіційних трансфертів становлять 401598,4 тис.гривень.

4. Видаткова частина бюджету громади

При плануванні видаткової частини бюджету основною метою було збереження соціальної спрямованості місцевого бюджету для забезпечення фінансування гарантованих державою конституційних та законодавчих норм, а також утримання та розвиток соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури міста у відповідності до міських цільових програм.

Обсяг бюджету Охтирської міської територіальної громади за видатками на 2024 рік становить 401 598,4 тис.гривень (з урахуванням міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:

✓ **видатки загального фонду** – 395 703,2 тис.гривень, з них за рахунок міжбюджетних трансфертів – 104 037,4 тис.гривень, зокрема:

- по галузі «Освіта» – 97 953,8 тис.грн, в тому числі: освітня субвенція – 95 862,0 тис.гривень, субвенція на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції (на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів) – 2 091,8 тис.гривень,

- по галузі «Охорона здоров'я» – 34,6 тис.гривень - субвенція на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (фінансування оглядів водіїв з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції),

- по галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення» - 368,5 тис.гривень – субвенції з обласного бюджету;

✓ **видатки спеціального фонду** – 5 895,2 тис.гривень, у тому числі:

- власні надходження бюджетних установ – 5 481,3 тис.гривень,
- надходження від екологічного податку – 184,1 тис.гривень,

- надходження до цільового фонду – 229,8 тис.гривень.

Видаткова частина бюджету на 2024 рік затверджена за головними розпорядниками бюджетних коштів:

- виконавчий комітет – 35 057,5 тис.гривень;
- відділ освіти – 234 309,3 тис.гривень;
- відділ охорони здоров'я – 22 356,2 тис.гривень;
- управління соціального захисту населення – 41 950,5 тис.гривень;
- служба у справах неповнолітніх – 1 768,1 тис.гривень,
- відділ культури і туризму – 23 388,0 тис.гривень;
- управління капітального будівництва і житлово-комунального господарства – 37 924,0 тис.гривень;
- управління фінансів і економіки – 9 788,6 тис.гривень, з них резервний фонд – 2 280,5 тис.гривень.

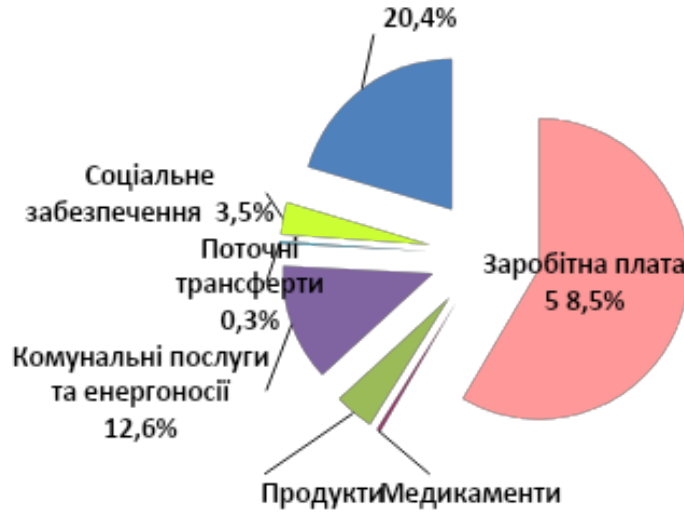

У структурі видаткової частини бюджету міста за економічними категоріями найбільшу питому вагу займають видатки на оплату праці з нарахуваннями працівникам бюджетних установ. Передбачено асигнування на 2024 рік – 236 904,4 тис. гривень.

Видатки на продукти харчування затверджені в сумі 8 443,3 тис. гривень.

По оплаті комунальних послуг та енергоносіїв передбачено направити 51 139,2 тис. гривень.

Структура видаткової частини бюджету на 2024 рік за економічною категорією видатки

Видатки загального фонду бюджету

Державне управління

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 72 628,8 тис.гривень, зокрема на:
забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування зі штатною чисельністю 170,25 одиниць, з них на оплату праці з нарахуваннями – 67 290,0 тис.гривень, на оплату за спожиті комунальні послуги та енергоносії – 2 231,4 тис.гривень;

на виконання міських програм:

- програма організації діяльності квартальних комітетів кварталів приватного сектора міста в м. Охтирка та фінансове забезпечення їх роботи - 220,0 тис.гривень (забезпечення діяльності квартальних комітетів),
- програма забезпечення організаційної діяльності міської ради та її виконавчого комітету - 112,1 тис.гривень (організація заходів, пов'язаних із відзначенням пам'ятних дат, історичних подій, культурних заходів, ювілеїв осіб, що зробили вагомий внесок у соціально-економічний, культурний розвиток міста, покращення інформованості громадян про роботу органів місцевого самоврядування, сприяння розвитку територіальної громади),
- програма фінансового забезпечення організації отримання та надання гуманітарної допомоги мешканцям Охтирської міської територіальної громади під час воєнного стану - 85,5 тис.гривень (оплата послуг з транспортного перевезення гуманітарної допомоги),
- програма забезпечення виконання управлінням праці та соціального захисту населення Охтирської міської ради рішень суду та пов'язаних з ними стягнень – 35,0 тис.гривень.

Освіта

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 225 207,0 тис.гривень, в тому числі: освітня субвенція – 95 862,0 тис.гривень, субвенція на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції (на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів) – 2 091,8 тис.гривень.

Зазначені видатки передбачені на утримання 9 закладів дошкільної освіти, 10 загальноосвітніх навчальних закладів, 2-х шкіл естетичного виховання (музичної та художньої шкіл), позашкільного закладу - Мала академія наук, в яких навчається 4928 учнів та перебуває 989 вихованців.

На оплату праці з нарахуваннями працівників установ та закладів освіти в кількості 1 185,59 штатних одиниць передбачається 187 618,2 тис.гривень, які не забезпечують 2,5 місячних фондів заробітної плати,

на харчування передбачається направити 8 205,7 тис.гривень з розрахунку вартості харчування одного вихованця 1-4 років – 40,00 гривень, в тому числі за рахунок бюджету 28,00 гривень, 4-6 років – 72,30 гривень, в тому числі за рахунок бюджету 50,60 гривень, учнів 1-11 класів 54,80 гривень, в тому числі за рахунок бюджету 38,40 гривень,

для забезпечення оплати за спожиті комунальні послуги та енергоносії передбачається 28 604,3 тис.гривень, які не в повному обсязі забезпечать оплату в 2024 році (незабезпеченість в сумі 8 067,0 тис.гривень).

Охорона здоров'я

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 21 153,3 тис.гривень, з них:

✓ кошти місцевого бюджету 21 118,7 тис.гривень на виконання міських програм:

- програма функціонування та розвитку комунальних некомерційних підприємств Охтирської міської ради «Охтирська центральна районна лікарня» та «Охтирська міська стоматологічна поліклініка» - 17 062,2 тис.гривень,

- програма фінансової підтримки та розвитку комунального некомерційного підприємства Охтирської міської ради «Охтирський міський центр первинної медико-санітарної допомоги» - 4 056,5 тис.гривень;

✓ коштів субвенції з місцевого бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (фінансування оглядів водіїв з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції) – 36,4 тис.гривень.

Із загальної суми видатків на оплату праці з нарахуваннями медичним працівникам, які надають стоматологічну допомогу населенню пільговій категорії населення передбачено 2 432,6 тис.гривень, на оплату комунальних послуг та енергоносіїв - 15 750,8 тис.гривень, які не в повному обсязі забезпечать оплату в 2024 році (незабезпеченість в сумі 4 021,7 тис.гривень), на придбання медикаментів та технічних виробів медичного призначення - 1 473,6 тис.гривень, відшкодування витрат по безкоштовним та пільговим рецептам – 1 555,5 тис.гривень, пільгове зубопротезування – 329,2 тис.гривень.

Соціальний захист та соціальне забезпечення

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 23 512,8 тис.гривень, з них кошти бюджету – 23 144,3 тис.гривень, кошти обласного бюджету – 368,5 тис.гривень.

За рахунок коштів бюджету утримуються КУ «Охтирський міський центр надання соціальних послуг» та КУ «Охтирський міський центр соціальної реабілітації для дітей з інвалідністю». На оплату праці з нарахуваннями

працівників установ в кількості 67,5 штатних одиниць передбачається 7 618,5 тис.гривень, які не забезпечують 2,5 місячних фондів заробітної плати, на оплату комунальних послуг та енергоносіїв 310,3 тис.гривень, які не в повному обсязі забезпечать оплату в 2024 році (незабезпеченість в сумі 82,7 тис.гривень).

Кошти місцевого бюджету передбачені на реалізацію заходів міських програм:

- програма «Молодь Охтирської міської територіальної громади» - 69,9 тис.гривень (забезпечення проведення заходів з питань молоді),

- програми з реалізації Конвенції ООН про права дитини – 15,3 тис.гривень (проведення заходів з питань захисту прав дітей),

- програма пільгового проїзду окремих категорій громадян Охтирської міської територіальної громади – 2 662,6 тис.гривень (компенсація за пільговий проїзд окремих категорій громадян автомобільним та залізничним транспортом),

- програма оздоровлення та відпочинку дітей – 309,1 тис.гривень (придбання путівок до закладів оздоровлення та відпочинку для дітей пільгових категорій),

- програма фінансової підтримки громадських організацій осіб з інвалідністю і ветеранів – 75,0 тис.гривень

- програма соціальної підтримки окремих категорій громадян – 8 341,0 тис.гривень (пільговий проїзд один раз на рік автомобільним, залізничним транспортом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку, пільгове медичне обслуговування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, надання пільг населенню на оплату житлово-комунальних послуг, надання допомог населенню);

- програма соціального захисту Захисників і Захисниць України, які отримали поранення, членів сімей полонених та зниклих безвісти військовослужбовців – 1067,0 тис.гривень,

- програма надання одноразової грошової допомоги для встановлення надмогильного пам'ятника загиблому (померлому) Захиснику чи Захисниці України – 2 300,0 тис.гривень.

Культура і мистецтво

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 20 785,8 тис.гривень.

Видатки в сумі 20 421,9 тис.гривень направлені на утримання КЗ «Охтирська публічна бібліотека», музею, КЗ «Охтирський міський центр культури і дозвілля «Кнежа».

На оплату праці з нарахуваннями працівників установ культури в кількості 53,25 штатних одиниць передбачається 6 197,4 тис.гривень, які не забезпечують 2,5 місячних фондів заробітної плати. Для забезпечення оплати за спожиті комунальні послуги та енергоносії передбачається 1 154,3 тис.гривень, які не в повному обсязі забезпечать оплату в 2024 році(незабезпеченість в сумі 1 214,3 тис.гривень) .

Кошти в сумі 363,9 тис.гривень передбачені на реалізацію заходів міських програм:

комплексна програма «Культура» - 254,2 тис.гривень (проведення загальноміських заходів),

програма підтримки творчих особистостей та талановитих учнів мистецьких шкіл – 109,7 тис.гривень (виплата стипендії міського голови творчим особистостям та талановитим учням початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів).

Фізична культура і спорт

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 7 120,9 тис.гривень.

Видатки в сумі 6 446,2 тис.гривень направлені на утримання КПНЗ «Охтирська дитячо-юнацької спортивна школа», яка забезпечує навчально – тренувальну роботу з 636 учнями. На оплату праці з нарахуваннями працівників спортивної школи в кількості 29,2 штатних одиниць передбачається 4 839,0 тис.гривень, які не забезпечують 2,5 місячних фондів заробітної плати. Для забезпечення оплати за спожиті комунальні послуги та енергоносії передбачається 934,3 тис.гривень, які не в повному обсязі забезпечать оплату в 2024 році (незабезпеченість в сумі 428,7 тис.гривень).

Кошти в сумі 674,7 тис.гривень передбачені на реалізацію заходів програми розвитку фізичної культури і спорту: проведення спортивно–масових заходів, змагань, чемпіонатів, турнірів, стипендії кращим тренерам і спортсменам – 174,7 тис.гривень, фінансова підтримка громадської організації «Федерація футболу м.Охтирка» - 500,0 тис.гривень.

Житлово–комунальне господарство

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 19 568,2 тис.гривень, які передбачені на реалізацію заходів міських програм:

- програма озеленення, розвитку та збереження зелених зон – 2 850,0 тис.гривень (озеленення, догляд за зеленими насадженнями, утримання парків),

- програма санітарного очищення та поводження з побутовими відходами на території Охтирської міської територіальної громади – 6 020,0 тис.гривень (щоденне прибирання міста),

- програма реконструкції та утримання кладовищ – 1 100,0 тис.гривень,

- програма регулювання чисельності безпритульних тварин – 280,0 тис.гривень,

- програма забезпечення функціонування та розвитку комунального господарства Охтирської міської територіальної громади – 7 828,8 тис.гривень (вуличне освітлення, технічне обслуговування вуличного освітлення, утримання та поточний ремонт об'єктів благоустрою),

- програма розвитку інженерних споруд дорожньої мережі та доріг комунальної власності Охтирської міської територіальної громади – 1 338,0 тис.гривень (ліквідація стихійних сміттєзвалищ, поточний ремонт мостів),

- програма належного функціонування мереж водогінно-каналізаційного господарства Охтирської міської територіальної громади – 121,4 тис.гривень (ремонт пошкоджених оглядових колодязів каналізаційних мереж на дорогах міста),

- програма приватизації комунального майна територіальної громади -30,0 тис.гривень (виготовлення технічних паспортів об'єктів нерухомого майна комунальної власності).

Економічна діяльність

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 10 753,4 тис.гривень, які передбачені на реалізацію заходів міських програм:

- програми розвитку інженерних споруд дорожньої мережі та доріг комунальної власності Охтирської міської територіальної громади – 9 980,0 тис.гривень (утримання та поточний ремонт автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури),

- програма забезпечення організаційної діяльності міської ради та її виконавчого комітету - 39,8 тис.гривень (сплата членських внесків до Асоціації міст України),

- програма розвитку малого та середнього підприємництва – 153,6 тис.гривень,

- програма підтримки функціонування комунального підприємства шкільного харчування "Мрія" – 460,0 тис.гривень,

- програма функціонування комунального підприємства «Комунальний ринок» Охтирської міської ради – 40,0 тис.гривень,

- програма економічного і соціального розвитку Охтирської міської територіальної громади – 80,0 тис.гривень (проведення стратегічної екологічної оцінки соціально-економічного розвитку громади).

Інша діяльність

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 3 345,9 тис.гривень.

Видатки в сумі 3 345,9 тис.гривень передбачені на реалізацію заходів міських програм:

- програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру – 496,6 тис.гривень (поповнення матеріального резерву для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, придбання обладнання для системи оповіщення, оплата послуг для забезпечення системи оповіщення),

- програма мобілізаційної підготовки місцевого значення та забезпечення заходів, пов'язаних із виконанням військового обов'язку, військово-патріотичного виховання молоді, призовом громадян України на строкову військову службу до лав Збройних Сил України та інших військових формувань – 144,5 тис.гривень,

- програма «Правопорядок» - 324,3 тис.гривень (придбання обладнання для системи відеоспостереження, послуги з обслуговування та ремонту відеоспостереження),

- програма підтримки комунального підприємства «ТРК «Охтирка» - 100,0 тис.гривень.

Резервний фонд затверджено в сумі 2 280,5 тис.гривень.

Видатки спеціального фонду бюджету

Державне управління

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 421,5 тис.гривень за рахунок плати за послуги, що надаються бюджетними установами.

Освіта

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 4 930,6 тис.гривень за рахунок плати за послуги, що надаються бюджетними установами

Соціальний захист та соціальне забезпечення

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 48,0 тис.гривень за рахунок надходжень від плати за послуги, що надаються бюджетними установами;

Культура і мистецтво

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 853,4 тис.гривень за рахунок надходжень від плати за послуги, що надаються бюджетними установами.

Економічна діяльність

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 229,8 тис.гривень за рахунок надходження до цільового фонду.

Інша діяльність

Передбачено на 2024 рік видатки в сумі 184,1 тис.гривень за рахунок надходження екологічного податку.

5. Інформація про виконання бюджету Охтирської міської територіальної громади за січень - листопад 2023 року

Загальні результати виконання бюджету громади

Дохідна частина бюджету Охтирської міської територіальної громади на 2023 рік затверджена в сумі 652875,6 тис.гривень, в т.ч.: загальний фонд – 491618,5 тис.гривень, спеціальний фонд – 161257,1 тис.гривень.

Фактично за січень-листопад 2023 року зараховано коштів на суму 623252,2 тис.гривень (95,5% виконання річного плану), в т.ч.: по загальному фонду – 438627,5 тис.гривень (89,2%), по спеціальному фонду – 184624,7 тис.гривень (115,0%).

Видаткова частина бюджету громади на 2023 рік затверджена в сумі 730761,6 тис.гривень, в т.ч. загальний фонд – 437105,5 тис.гривень, спеціальний фонд – 293656,4 тис.гривень.

Виконання бюджету по видатках за січень-листопад 2023 року становить 424 379,2 тис.гривень (58,1 % річних призначень), з них, по загальному фонду – 332 385,7 тис.гривень (76,0 % річних призначень), по спеціальному фонду – 91 993,5 тис.гривень (31,3 % річних призначень).

Виконання дохідної частини

До бюджету Охтирської міської територіальної громади (далі – бюджет громади) на 1 грудня 2023 року надійшло коштів на суму 623252,2 тис.гривень, з них до загального фонду – 438627,5 тис.гривень, до спеціального фонду 184624,7 тис.гривень.

Надходження в сумі 623252,2 тис.гривень складаються з:

- доходів без урахування трансфертів (власні доходи) в сумі 381100,5 тис.гривень (загальний фонд – 349038,3 тис.гривень, спеціальний – 32062,2 тис.гривень);

- офіційних трансфертів в сумі 242151,7 тис.гривень, які зараховано до загального фонду 89589,2 тис.гривень, до спеціального фонду – 152562,5 тис.гривень.

Виконання річного плану надходжень загального та спеціального фондів

(тис.гривень)

Структура доходів	Загальний фонд			Спеціальний фонд			Разом		
	План річний	Факт	% викон	План річний	Факт	% викон	План річний	Факт	% викон.
Власні доходи	394988,6	349038,3	88,4	8691,8	32062,2	в 3,7 рази	403680,4	381100,5	94,4
Трансферти	96629,9	89589,2	99,8	152565,3	152562,5	100,0	249195,2	242151,7	97,2
Всього	491618,5	438627,5	89,2	161257,1	184624,7	115,0	652875,6	623252,2	95,5

Річний план власних доходів виконано на 94,4%, офіційних трансфертів – на 97,2%, всього доходи бюджету громади - на 95,5%.

План звітнього періоду по власних доходах загального фонду виконано на 95,5%, по спеціальному фонду більше в 4 рази.

Динаміка надходжень до бюджету за 11 місяців 2023 року в порівнянні з минулорічним періодом

(тис.гривень)

Структура доходів	2022			2023			Динаміка, %		
	Заг.фонд	Спец. фонд	Разом	Заг.фонд	Спец. фонд	Разом	Заг. фонд	Спец. фонд	Разом
Власні доходи	310 871, 2	25 436, 6	336307,8	349038,3	32062,2	381100,5	+12,3	+26,0	+13,3
Трансферти	85 460, 9	0	85460,9	89589,2	152562,5	242151,7	+4,8	-	в 2,8 рази
Всього	396 332,1	25 436, 6	421768,7	438627,5	184624,7	623252,2	+10,7	в 7,3 рази	+47,8

В порівнянні з відповідним періодом 2022 року власні доходи всього по бюджету громади збільшилися на 13,3%, офіційні трансферти збільшилися в 2,8 рази, разом доходи бюджету за 11 місяців 2023 року збільшилися на 47,8%.

Найбільшим джерелом наповнення **власних доходів загального фонду є податок на доходи фізичних осіб**, питома вага у власних доходах становить 75,6%. Зараховано зазначеного податку на суму 263922,3 тис.гривень, план звітнього періоду виконано на 93,1%. Невиконання виникло в зв'язку з тим, що Законом України від 08.11.2023 № 3428 -IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» встановлено зараховувати податок на доходи фізичних осіб військовослужбовців не до

місцевих бюджетів територіальних громад, а до державного бюджету. Така норма Закону застосовується з 1 жовтня 2023 року. За період з 1 жовтня по 26 листопада поточного року до бюджету громади зараховано зазначеного податку на суму 17498,0 тис.гривень. Органами Казначейства 27 листопада 2023 року дану суму податку знято з доходів загального фонду бюджету громади, що спричинило невиконання.

Єдиний податок – другий за обсягом надходжень платіж, питома вага у власних доходах загального фонду становить 8,8%, зараховано на суму 30594,3 тис.гривень, план звітного періоду виконано на 110,5%. В порівнянні з минулорічним періодом надходження збільшилися на 7795,0 тис.гривень, або на 34,2%.

Акцизний податок, питома вага у власних доходах – 7,2%, отримано на суму 24966,0 тис.гривень, план звітного періоду виконано на 100,8%. В порівнянні з минулорічним періодом надходження збільшилися на 11515,9 тис.гривень, або на 85,6%.

Плата за землю, питома вага даного платежу – 4,9%, отримано на суму 17004,4 тис.гривень, план звітного періоду виконано на 111,2%, перевиконання - 1713,6 тис.гривень. В порівнянні з минулорічним періодом надходження плати за землю збільшилися на 9070,8 тис.гривень, або в 2,1 рази.

Податок на нерухоме майно зараховано на суму 4947,6 тис.гривень, план звітного періоду виконано на 108,5%, перевиконання 386,0 тис.гривень. В порівнянні з минулорічним періодом надходження збільшилися на 2323,5 тис.гривень, або на 88,5%.

Надходження орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності, становлять 1228,6 тис.гривень, план звітного періоду виконано на 43,0%, недоотримано 1631,4 тис.гривень.

Інші надходження (ККДБ 24060300) зараховано в сумі 1057,5 тис.гривень, в т.ч.:

- повернення бюджетними установами фінансування минулих років – 832,0 тис.гривень;

- плата за користування місцем розташування тимчасових споруд – 153,1 тис.гривень;

- відшкодування збитків, встановлених в ході ревізії аудиторами Управління Північно-Східного офісу Держаудитслужби Сумської області – 60,5 тис.гривень;

- відшкодування винними особами вартості лікування в КНП «Охтирська ЦРЛ» потерпілих від злочину – 11,9 тис.гривень.

Кошти за шкоду, заподіяну на земельних ділянках, державної та комунальної власності, які не надані у користування та не передані у власність, внаслідок їх самовільного зайняття, використання не за цільовим призначенням (ККДБ 24062200) зараховано на суму 122,0 тис.гривень, план звітного періоду виконано на 168,8%.

Офіційні трансферти (субвенції з державного, обласного та бюджетів територіальних громад) надійшли до загального фонду на суму 89589,2 тис.гривень, з них:

- освітня субвенція з державного бюджету - на суму 81402,3 тис.гривень;

- субвенція з місцевого бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України – 4168,0 тис.гривень;
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції - на суму 1610,9 тис.гривень;
- субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – на суму 439,8 тис.гривень;
- субвенція з місцевого бюджету за рахунок залишку коштів субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, що утворився на початок бюджетного періоду – 35,4 тис.гривень;
- інші субвенції з місцевого бюджету (обласного та бюджету сільської територіальної громади) – 1910,8 тис.гривень;
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 22,0 тис.гривень.

Найбільшим джерелом наповнення **власних доходів спеціального фонду** є **власні надходження бюджетних установ** – 31659,1 тис.гривень, до яких належать:

- плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством на суму 3402,7 тис.гривень.
- інші джерела власних надходжень бюджетних установ на суму 28256,4 тис.гривень.

Загальний обсяг власних надходжень бюджетних установ більше в порівнянні з минулим роком на 8337,3 тис.гривень, або на 35,7% за рахунок збільшення обсягу отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків.

Екологічний податок отримано на суму 206,7 тис.гривень, в порівнянні з минулим роком більше на 99,6 тис.гривень, або в 2,3 рази. В 2022 році було призупинено сплату екологічного податку згідно з Законом України від 24.03.2022 №2142-Х «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану». В 2023 році відновлено сплату даного податку відповідно до Закону України від 11.04.2023 № 3050-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно».

Надходження до **цільового фонду** Охтирської міської ради становлять 196,4 тис.гривень, з них плата за тимчасове користування місцем розташування рекламних засобів – 52,8 тис.гривень, благодійні внески від АБ «УКРГАЗБАНК» суми грошових коштів, залучених на умовах банківського продукту «Відбудуємо міста разом» - 35,5 тис.гривень; на благоустрій визначених місць ярмаркової торгівлі Охтирської міської територіальної громади – 103,1 тис.гривень, на благоустрій території міста Охтирка - 5,0 тис.гривень.

Субвенції *спеціального фонду* надійшли на суму 152562,5 тис.гривень, з них:

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів (об'єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії – на суму 143959,1 тис.гривень;
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції - на суму 346,2 тис.гривень;
- інші субвенції з місцевого бюджету (бюджету сільської територіальної громади) на суму 3257,2 тис.гривень;
- субвенція з місцевого бюджету на проектування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства – 5000,0 тис.гривень.

Виконання видаткої частини

Видаткова частина бюджету громади на 2023 рік затверджена в сумі 730 761,9 тис.гривень, в т.ч. загальний фонд – 437 105,5 тис.гривень, спеціальний фонд – 293 656,4 тис.гривень.

Виконання бюджету по видатках за січень-листопад становить 424 379,2 тис.гривень (58,1 % річних призначень), з них, по загальному фонду – 332 385,7 тис.гривень (76,0 % річних призначень), по спеціальному фонду – 91 993,5 тис.гривень (31,3 % річних призначень).

Найбільшу частку у видатках загального фонду бюджету Охтирської міської територіальної громади займають видатки на соціально-культурну сферу, з них видатки на освіту – 55,1 %, на охорону здоров'я – 7,6 %, на соціальний захист населення – 6,1 %, культуру - 2,5 %, фізичну культуру – 2,1 %.

У структурі видаткової частини загального фонду бюджету міста за економічними категоріями найбільшу питому вагу (57,0 % річних призначень) займають видатки на оплату праці з нарахуваннями працівникам бюджетних установ. Передбачено асигнування на рік – 249 206,5 тис. гривень, виконання за 11 місяців поточного року становить 208 119,1 тис. гривень, або 83,5% річного плану асигнувань.

Видатки на продукти харчування затверджені в сумі 4 929,0 тис. гривень. Виконання за січень-листопад склало 3 003,2 тис. гривень, або 60,9% до річних призначень.

По оплаті комунальних послуг та енергоносіїв на поточний рік затверджено видатки в сумі 33 820,4 тис. гривень, виконання становить 18 914,1 тис. гривень, або 55,9% до річних призначень.

Кредиторська заборгованість по виплаті заробітної плати працівникам бюджетних установ міста станом на 01.12.2023 р., термін виплати якої не настав, склала 12 527,2 тис.гривень.

Прострочена кредиторська заборгованість станом на 01.12.2023 року за спожиті комунальні послуги та енергоносії по загальному фонду міського бюджету відсутня.

6. Прогноз бюджету громади на 2025-2026 роки

Законом України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України» призупинено дію статті 75¹ Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів, тому прогноз бюджету громади у 2023 році не складається.

Водночас зазначаємо, що на виконання Меморандуму з МВФ у 2023 році разом із проектом Державного бюджету України на 2024 рік представлено показники державного бюджету на 2025–2026 роки, що сприятиме передбачуваності бюджетної системи.

Відповідно і по бюджету громади визначено прогноз доходів та видатків на 2025-2026 рік з урахуванням основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2025-2026 роки.

Прогноз бюджету громади на 2025-2026 роки

(тис.гривень)					
Найменування показника	Проект 2024 рік	Прогноз 2025 рік	Динаміка (%) до 2024 року	Прогноз 2026 рік	Динаміка (%) до 2025 року
Доходи, в т.ч.:	401598,4	429710,3	7,0	454633,5	5,8
- загальний фонд	395703,2	423402,4	7,0	447959,7	5,8
- спеціальний фонд	5895,2	6307,9	7,0	6673,8	5,8
Видатки, в т.ч.:	401598,4	429710,3	7,0	454633,5	5,8
- загальний фонд	395703,2	423402,4	7,0	447959,7	5,8
- спеціальний фонд	5895,2	6307,9	7,0	6673,8	5,8

**Начальник управління
фінансів та економіки**

Наталія ШАРКОВА